

Sygn. akt VI RCa 124/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Aneta Szwedowska

Sędziowie: SO Zofia Rutkowska

SO Lech Dłuski (spr.)

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Greifenberg-Krupa

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2017 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **małoletniego I. W.** reprezentowanego przez ustawową przedstawicielkę E. T.

przeciwko **M. W.**

o alimenty

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 27 lutego 2017 roku

sygn. akt III RC 315/16

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I o tyle tylko, że obniża ustalone tam alimenty od pozwanego M. W. na rzecz małoletniego I. W. do kwoty po 700 zł (siedemset złotych) miesięcznie;
2. w pozostałej części apelację oddala;
3. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie IV w ten sposób, że nakazuje ściągnąć od pozwanego kwotę 420 zł (czteryście dwadzieścia złotych), w miejsce ustalonej tam kwoty 480 zł;
4. koszty procesu za instancję odwoławczą między stronami wzajemnie znosi.

Sygn. akt VI RCa 124/17

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z 27 lutego 2017r. w sprawie III RC 315/16 zasądził od pozwanego M. W. na rzecz małoletniego powoda I. W. kwotę 800 zł miesięcznie tytułem alimentów i zobowiązał pozwanego do przekazywania ich ustawowej przedstawicielce powoda E. T. poczynając od 13 kwietnia 2016r. Oddalił wniosek powoda w pozostałym zakresie obejmującym żądanie ustalenia alimentów w wysokości 1000 zł miesięcznie. Orzekł o kosztach procesu znosząc je między stronami. Nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu Rejonowego w Olsztynie) kwotę 480 zł tytułem kosztów sądowych od których powód był zwolniony.

Sąd uzasadnił decyzję podając, że w toku postępowania wykazane zostało, że pozwany jest ojcem powoda, w związku z tym zobowiązany jest do partycypowania w kosztach jego utrzymania. Wysokość alimentów natomiast Sąd uzasadnił standardem życia rodziców powoda, znacznymi możliwościami zarobkowymi pozwanego i zakresem sprawowania opieki nad synem. W ocenie Sądu koszt utrzymania powoda jest ponadstandardowy ze względu na poziom finansowy zapewniany przez rodziców w czasie wspólnego ich funkcjonowania, a także stan zdrowia wymagający nakładów finansowych.

Apelację od tego wyroku wniósł pozwany zaskarżając wyrok w części obejmującej rozstrzygnięcie zawarte w punkcie I i IV. Zarzucił wyrokowi sprzeczność ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez bezzasadne przyjęcie, że:

1. uzasadnione potrzeby małoletniego oraz możliwości zarobkowe pozwanego uzasadniają ustalenia obowiązku alimentacyjnego na poziomie 800 zł miesięcznie,
2. matka małoletniego nie posiada żadnych oszczędności, jej sytuacja majątkowa jak i możliwości zarobkowe są gorsze od możliwości pozwanego, podczas gdy zakupiła mieszkanie za kwotę co najmniej 250 000 zł, ma regularne i komfortowe dochody, nadto posiada znaczne oszczędności,
3. pozwany po uregulowaniu swoich zobowiązań jest w stanie przekazywać na utrzymanie powoda kwotę 800 zł miesięcznie

co, w ocenie pozwanego, doprowadziło do wydania nieprawidłowego wyroku.

W konsekwencji pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części poprzez ustalenie obowiązku alimentacyjnego na poziomie 500 zł miesięcznie i nieobciążanie kosztami sądowymi, od których powód był zwolniony, a także nieobciążanie go kosztami procesu za postępowanie przed sądem II instancji. Pozwany złożył alternatywny wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku w kwestionowanej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Uzasadnił swoje stanowisko podając, że Sąd Rejonowy niesłusznie pominął dysponowanie przez matkę powoda oszczędnościami wskazującymi na jej komfortowy standard finansowy. Wskazał, że koszty jego utrzymania wynoszą 1167,24 zł miesięcznie, dodatkowo spłaca raty pożyczek mieszkaniowych w wysokości 1725 zł miesięcznie. Podał, że jest w stanie przekazywać na utrzymanie syna kwotę 500 zł miesięcznie. Podkreślił ograniczanie własnych potrzeb, w tym rezygnację z wydatków na zakup ubrań, butów, okazjonalnych wyjazdów, organizacji atrakcji i wypoczynku. Wskazał, że często spotyka się z synem, w czasie spotkań ponosi koszt jego utrzymania, organizuje mu czas, dokonuje na jego rzecz zakupów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na częściowe uwzględnienie.

Sąd Rejonowy, wbrew twierdzeniom pozwanego, prawidłowo ustalił stan faktyczny, w tym jego możliwości zarobkowe. Podkreślić należy, że podstawą ustalenia alimentów jest przepis art. 135§1 kro, który obliguje do badania potrzeb uprawnionego, czyli powoda i możliwości zarobkowych zobowiązanego, czyli pozwanego. Pozwany starał się wyeksponować sytuację materialną matki powoda, jednak w tym postępowaniu sytuacja matki powoda była okolicznością drugorzędą. Stronami tego postępowania jest bowiem powód i pozwany. Sytuacja matki powoda nie miała więc priorytetowego znaczenia w rozstrzygnięciu. Sąd zobowiązany był uwzględnić wszystkie okoliczności mające znaczenie dla rozstrzygnięcia i dlatego analizował również jej możliwości zarobkowe, standard finansowy i warunki życia, jednak nie mógł na tych elementach skoncentrować postępowania. Pozwany wykazał w toku postępowania, że sytuacja materialna matki powoda jest znacząco bardziej komfortowa niż starała się ona to przedstawić. Zdyskredytował skutecznie jej twierdzenia o braku możliwości normalnego funkcjonowania ze względu na stan zdrowia. Wykazał, że funkcjonuje ona na poziomie finansowym wyższym niż on. Okoliczności te jednak nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia z tego względu, że podstawą badania były potrzeby powoda i możliwości

zarobkowe pozwanego. W tym zakresie powód nie podważył ustaleń Sądu Rejonowego, z których wynika, że koszty utrzymania powoda wykraczają ponad przeciętne. W ocenie Sądu Odwoławczego zabezpieczenie usprawiedliwionych potrzeb powoda wiąże się z wydatkowaniem kwoty około 1500 zł miesięcznie. Na kwotę tą składa się udział w kosztach utrzymania mieszkania, wyżywienie, ubranie, okazjonalne leczenie, zapewnienie opieki w czasie pracy rodziców, wsparcie edukacyjne, rozwijanie zainteresowań, rozsądne rozrywki. Sąd odwoławczy nie uwzględnił w analizie potrzeb powoda kwoty 1000 zł przeznaczonej według matki powoda na jego wyżywienie, gdyż taka kwota jest rażąco wygórowana. W tym zakresie wiarygodnie prezentują się twierdzenia pozwanego o przeznaczaniu na wyżywienie powoda kwoty około 300 zł miesięcznie, gdyż wyżywienie powoda w istotnym zakresie zapewniane jest w czasie jego pobytu w żłobku, a tym samym pochłania je opłata za żłobek. Poza katalogiem usprawiedliwionych wydatków na utrzymanie powoda znalazły się również koszty konsultacji psychologicznych związanych z zaburzeniami koncentracji. Przedstawicielka powoda nie wykazała, by takie konsultacje były uzasadnione.

Strony w czasie wspólnego funkcjonowania dysponowały budżetem wynoszącym około 10 000 zł miesięcznie. Przeznaczenie na utrzymanie dziecka kwoty 1500 zł miesięcznie zatem prezentuje się jako adekwatne do standardu finansowego rodziny.

Zgodnie z art. 135§2 kro wysokość alimentów zależna jest od nakładów osobistej pracy wykonywanej na rzecz dziecka. Oboje rodzice angażują się w wychowanie powoda i sprawowanie nad nim opieki, jednak zakres obciążenia obowiązkami wynikającymi z pełnienia roli rodzica jest odmienny. Powód pozostaje pod bieżącą pieczę matki, zaś ojciec kontaktuje się z nim, wspiera, czasowo sprawuje nad nim opiekę. Jego zaangażowanie w realizowanie obowiązków na rzecz dziecka jest znacznie mniejsze niż matki powoda. Pozwany koncentruje się na zapewnieniu dziecku atrakcyjnych form spędzania czasu, jednak w znacznie mniejszym zakresie niż matka powoda wykonuje obowiązki wynikające ze sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem. W konsekwencji powinien w proporcjonalnie większym zakresie uczestniczyć w finansowych kosztach utrzymania powoda.

Sąd odwoławczy uwzględniając te wszystkie okoliczności uznał, że pozwany powinien być obciążony alimentami wynoszącymi 2/3 kosztów utrzymania powoda. Sąd uwzględnił jednak dobrowolnie ponoszone przez pozwanego wydatki na rzecz syna i uznał, że odpowiednią kwotą alimentów, które będą przekazywane matce powoda jest 700 zł miesięcznie. Taka kwota w połączeniu ze środkami dobrowolnie przeznaczanymi przez pozwanego na utrzymanie powoda oraz zapewnianymi mu przez matkę umożliwi zabezpieczenie jego usprawiedliwionych potrzeb.

Kwota ustalonych alimentów, w ocenie Sądu odwoławczego, mieści się w granicach możliwości zarobkowych pozwanego. Podkreślić należy, że u podstaw ustalenia obowiązku alimentacyjnego leżą możliwości, jakimi dysponuje pozwany, a nie aktualnie uzyskiwane dochody. Pozwany ze względu na wiek, wykształcenie, a przede wszystkim doświadczenie zawodowe i życiowe ma znaczne możliwości w tym zakresie. Stan zdrowia pozwanego nie dyskwalifikuje go z rynku pracy, a jedynie nieznacznie zwiększa koszty jego utrzymania. Zaciągnięte przez pozwanego zobowiązania finansowe nie mają natomiast istotnego znaczenia w analizie jego możliwości zarobkowych. Z twierdzeń pozwanego wynika, że pożyczka nie została zaciągnięta na podstawowe potrzeby. Pozwany, w ocenie Sądu odwoławczego, ma możliwość uzyskiwania dochodu pozwalającego mu na partycypowanie w kosztach utrzymania syna w ustalonej wysokości, zaś matka powoda jest w stanie zabezpieczyć potrzeby powoda w pozostałym zakresie.

Sąd odwoławczy uznał więc, że odpowiednia do przesłanek wynikających z art. 135§1 i 2 kro jest kwota 700 zł alimentów przekazywanych przez pozwanego na utrzymanie powoda. W tym zakresie na podstawie art. 386§1 kro zaskarżony wyrok zmienił w punkcie I, a w konsekwencji również w punkcie IV nakazując ściągnąć od pozwanego kwotę 420 zł zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W pozostałym zakresie na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.

Wobec częściowego uwzględnienia apelacji o kosztach procesu Sąd odwoławczy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. znosząc je wzajemnie.